

פרשת בלק

נושא השבוע: נאמנות של חיות הבית

מה בפרשה

- **פרשת בלעם** - כשהתקרבו בני ישראל למואב פחדו מהם המואבים. מלכם, בלק בן צפור, הזמין קוסם מארם נהריים, בלעם בן בעור שמו, לקלל אותם. בלעם פנה לה' וה' אפשר לו ללכת. בדרך בא לקראתו מלאך ה' והאתון עליה רכב רבצה תחתיו. בלעם הכה אותה והיא פתחה את פיה והתלוננה. לבסוף פתח ה' את עיניו והוא ראה את המלאך. כשהגיע בלעם אל בלק ניסה לקלל את בני ישראל אך מפיו יצאו רק דברי ברכה.
- **בעל פעור** – בני ישראל זנו אל בנות מואב ומדין והשתתפו בפולחן לכבוד הבעל. לפי פקודת משה נידונו החוטאים למיתה ופנחס בן אלעזר הרג בקנאותו איש ישראלי ואשה מדיינית אשר חטאו בפרהסייה.

נושא השבוע

הסיפור על אתונו של בלעם, הוא **השתקפותו** של המצב הנפשי שבו נתון הקוסם בלעם. בלעם נשלח על ידי בלק מלך מואב **לקלל** את ישראל אולם ה' ניגלה אליו בלילה וציווה עליו **לא לקללם**. גם האתון, כמו בלעם, נתונה בקונפליקט. גם היא מתייסרת ו**מתחבטת** בין דרישות של שני אדונים: מצד אחד ראתה את **מלאך** ה' ניצב מולה בדרכה וחרב שלופה בידו, ומן הצד השני התייסרה **במכותיו** של בלעם. האתון הבינה שיש להיכנע לדרישתו של מלאך ה', ואילו בלעם יגיע לתובנה זו רק בהמשך.

מעשה ברועים שחלבו חלב מבהמותיהם, והשאירו אותו בכד בפינה. כאשר לא שמו לב, בא נחש ושתה מן החלב ונותר מן הארס שלו בכד.

איש לא ראה זאת מלבד הכלב.

כאשר חזרו הרועים, התיישבו לשתות מן החלב. התחיל הכלב נובח אליהם, והם לא שמו לב.

לבסוף, מה עשה הכלב? קם, שתה מן החלב בעצמו – ומת.

אז הבינו הרועים שהכלב הציל אותם ממוות.

קברו אותו הרועים והקימו לו מצבה, ועד היום המקום נקרא:

”מצבת (נפש) הכלב”.

(על-פי פסיקתא דרב כהנא פרשה יא (א'))

ביאור מילה:

ארס – הרעל של הנחש

קריאת המדרש ודיון

מדוע אנשים מגדלים בעלי חיים? כיום, לרוב בשביל ההנאה, ליופי (דגים, ציפורים) או כדי לשחק אתם (חתולים, ארנבים, כלבים). לעתים – לצורך שמירה, כגון: כלבי שמירה.

פעם, חיות הבית היו למטרות שימושיות בלבד: חלקן לשמירה, אך לרוב – לעזרה בחקלאות - חמורים, סוסים ושוורים, או לצורך אכילתן - תרנגולות, עזים, פרות.

מה היה תפקידו של הכלב? הוא היה אמור לשמור על הצאן שלא יברח, הוא הקריב את חייו כי היה נאמן. בעלי חיים הנמצאים זמן רב אצל בני אדם, חשים שהם מחויבים להם, זה חלק מטבעם. ניתן לראות זאת כיום: בעלי חיים שאבדו במרחקים – חוזרים לעתים מרחקים עצומים עד לבעליהם!

מן הסיפור ניתן להסיק מסקנה: אם כלב יכול להיות נאמן – גם אנו בני האדם. אין צורך להקריב את חייו כפי שעשה כלב, אך מספיק להיות אכפתי ומתחשב כלפי המשפחה והחברים, ואף כלפי בעלי חיים.

מ
ד
ר
ש

